Kelecsényi László

A feledés veszedelme

5. folytatás

SZÍVNÉMASÁG? Dehogyis! Éppen, hogy a szívünk nem volt néma, nemcsak akképpen nem, hogy találkozásunk és beszélgetésünk közben is zakatolt, ütött, vert, de úgy sem, hogy ne közölt volna valamit a másikkal. Hogy mit, és hogy ugyanazt-e, ezt nem lehet pontosan tudni, azaz én, a korlátozott tudatú elbeszélő, nem tudhattam. Ehhez mindentudónak kellene lennem, s most azt se tudom, hogy az előző mondatot jelen vagy múlt időben kellett volna az olvasók tudomására hozni.

Egyáltalán, szinte semmit, vagy alig valamit tudok arról, ami két ember, a történet névtelen elbeszélője és Godi között zajlott ezen a hosszú délutánon. Az sem biztos, hogy hosszú volt-e a délután. Egy délután általában ugyanolyan hosszú, attól függően rövidül vagy hosszabbodik, hogy mi történik a mindenképpen elfolyó idő, a másodpercek, az órák során. Azt mondhatom csak, hogy semmi sem történt, mégis sok minden történt. Semmi más, csak ennyi: két ember rájött, hogy fontosak egymásnak, hogy van mondanivalójuk a másiknak, hogy nyílt figyelemmel fordulnak a másik felé, és egy harmadiknak, rajtuk kívül másnak már nincsen köze kettőjük összefogódzkodásához. Ez lenne talán… de mégsem mondom ki, gondolja bele és mormolja magában az olvasó azt a bizonyos szót. Már ha eljutott idáig, már ha van antennája az ilyesféle láthatatlan hullámok érzékeléséhez.

Itt és most, azaz ott és akkor így történt ez. A hullámok elindultak, utat találtak, célba jutottak. Lett valami, ami nem volt, s tán igazában nem is létezett, mert nincsen benne semmi anyagszerű. De hát nem minden az anyagi világ tartozéka, létezik a megfoghatatlan, de elgondolható, ami néha erősebb tud lenni, néha tényleg a szív beszél, nemhogy néma lenne, egyenesen égi hangok tolmácsává válik. Úgy bizony, drága olvasóim.

LÉTEZIK VALAMILYEN TERV, hogy két embernek feltétlenül egymásra kell találnia? Valaki beleszól ebbe? Van esetleg egy földi irányítóközpont, ahonnét jeleket adnak, sőt, ahonnét lépéseinket irányítják? Veszélyes vizekre evezek ezekkel a kérdéseimmel, amelyek igazán nem is kérdések, csak sejtések – feltétlenül azok. Veszedelmes, mert mi van, ha mindketten úgy hisszük, egy isteni terv részei vagyunk. Vagy elég, ha csak egyikünk hiszi ezt? Idővel a másik is hinni kezd benne. Akkor

pedig nincsen ellenterv, nincsen lemondás. Engedni kell a sugallatnak, s fütyülni a világ ellenállására. Akkor ez már több, mint egy sima kapcsolat. Egyáltalán, mi az, hogy sima? Egyenletes, lapos, csendes, békés – sorolnám tovább a szókincstár szinonimáit. Ilyen lenne egy kölcsönös viszony? Ha igen, akkor az tényleg csak kapcsolat és nem szerelem. Kőhegyi barátom tudta ezt, megrögzötten hajtogatta a kapcsolatok fontosságát, egyszerre csak egyet, de azt mindig. Szerelmes is volt, ám csak néhanapján, s állítom, nem tudta, melyik micsoda. Már nem vitathatom meg vele, akkor nem tettem, most meg késő, mert ő már nem él, de még én sem jutottam át ama túlsó partra. Talán fogok, egyszer majd egészen biztosan.

HÍVTUK EGYMÁST. Pontosabban hívogattuk a másikat. A gyakorító igealak használata igencsak helyénvaló. Merthogy kölcsönösen indultak ezek a hívások, amikben mindenféléről szó esett, és minden második szó mögött az sejlett föl, hogy találkoznunk kellene, nem egy membrán, meg egy antenna-hálózat közvetítésével beszélgetni. Úgy is lett.

Félúton találkoztunk. Ő bejött Izbékből, én átvillamosoztam Budára. Nem késett el soha, de én mindig előbb odaértem az egykori villamosforduló közepére tervezett kerthelyiséges kávéházba. Napjaim legboldogabb percei lettek ezek a várakozások; tudni, hogy biztosan jön, hogy perceken belül feltűnik sudár alakja, kibukkan a hídfő boltíve alól, és miénk lesz az idő, amit együtt töltünk, mikor a tekintetünk megragadja a másikét, és nem ereszti, semmilyen zavaró körülmény hatására sem.

Merthogy lettek ilyen körülmények. Eleinte gyakrabban, később ritkásan megszólalt, vagy csak jelzett Godi telefonja. Az elsőt még türelmesen vette, aztán láttam, hogy egyre jobban idegesíti anyuka hívása. Merthogy ő volt a kereső. A harmadiknál már kinyomta. Összenéztünk a repedt kijelző fölött. Elindult a kezem a keze felé, ráhelyeztem a tenyerem a kézfejére, nem húzta el az övét. Így maradtunk. Minden szó fölösleges lett volna.

BIZTOS EZ? Már hogy minden így történt, ahogyan fentebb írva van? Semmi biztosíték nincsen rá. Találkoztak, ez tény. Beszélgettek is, hiszen nem ülhettek némán egymással szemben hosszú negyedórákon át. Valaminek történnie kellett velük, de hogy pontosan minek, azt nem lehet elmondani, azt csak ők tudják, vagy egész pontosan ők sem.

Hogyhogy nem? Hát akkor ki beszél az olvasóhoz ezeken az oldalakon? Ugyebár egy én-elbeszéléssel állunk itt szemben, tartjuk a kezünkben, dőlünk hátra a könyvvel, kényelmes pozíciót keresve.

Senkinek se lehet már hinni?

Ott a baj gyökere, óriási baj, hogy az olvasó, a kedves, a nyájas (stb.) azt hiszi, hogy amit olvas, annak ugyanúgy, használjunk ez egyszer idegen kifejezést, izomorfikusan le kellett zajlania a valóságban, ahogy a moziban látott képsoroknak egyszer meg kellett történniük a felvevőgép előtt. Csakhogy az irodalom nem így működik. Ott csalni, hazudni kell, néha még lopkodni is – szövegeket persze, de nem mondok példaként neveket, pedig példaképpé lett írók csinálják. Az önmaga helyett fabábot eltemettető Butler János gróf nem az a Butler János, aki élt ezerhétszázvalahánytól ezernyolcszázvalahányig, és nem tudott elválni a ráerőltetett bárólánytól, mert az a jó Pyrker érsek… Jó, jó nem bonyolódnék bele jobban Mikszáthba, akinek támadt is botránya abból, hogy valóban élt figurákat léptetett fel a válni nem tudó gróf és társasága alakjaiban, holott ő tudott válni, s fura módon újra elvette feleségül, akit egyszer elhagyott. Szegény, jó János gróf, nem hagyta volna el Piroskáját, ha csak egyszer is el tudta volna venni. Ki az a Piroska? Költött alak, nem úgy fésülte a haját, nem úgy tartotta a kezében a kávés csészét, s folytathatnám.

Miért gondolja bárki, hogy Godi és a rajongója úgy ültek, úgy kávéztak, úgy bámulták a másikat, ahogy én azt itt képzeltem. Egyáltalán, ki vagyok én? Egy lepedőbe burkolt tetem, aki, vagy inkább már amely, arra vár, hogy nem földi érzelmekben perzselődjék meg, hanem …

No, mi van? Itt is elmegy az áram?

Nem tudok tovább írni, nem működ……

(*Tájékoztatom a kedves olvasókat, hogy e regényfolytatás rövidségének egyszerű technikai oka van – a számítógép makacssága – s nem a szerző invenciója apadt el. A következő hónapban pótoljuk ezt a hiányt. KL)*